

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
----------------	---

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

A. ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΕΡΓΑ	19
Γενικές συνθέσεις	19
Εθνικές συνθέσεις	20
B. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ	23
Παλαιογραφία	23
Γλώσσα	24
C. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	27
Γενικά έργα	27
Θεσμοί, νομικό λεξιλόγιο	27
Τεχνικό λεξιλόγιο	28
Τοπωνύμια	28
Κατάλογοι τοπωνυμίων	28
Χάρτες και άτλαντες	29
Κατάλογοι ενοριών	30
Εκκλησιαστικά ιδρύματα	30
Κατάλογοι μοναστικών ταγμάτων	31
Κύρια ονόματα	31
Εκκλησιαστικοί άρχοντες	32
Βασιλικοί αξιωματούχοι	33

Ευγενείς, άρχοντες, ιπποτικά τάγματα	33
Ταύτιση σφραγίδων	34
Νομίσματα, μέτρα και σταθμά	34
Μετρολογία	34
Χρονολόγηση	35
Εορτές Αγίων	36
Διπλωματική	36
Δ. ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ	37
Γενικά έργα	37
Διπλωματικές πηγές που έχουν εκδοθεί	38
α. Γενικά έργα	38
β. Διπλώματα ηγεμόνων (Γαλλία, αυτοκρατορία)	40
γ. Πράξεις ηγεμόνων σε επιτομές	42
δ. Πράξεις προηγουμένων	45
ε. Πράξεις της παπικής γραμματείας	46
στ. Πράξεις επισκόπων	49
Ανέκδοτες πηγές και χειρόγραφα που φυλάσσονται σε αρχεία και βιβλιοθήκες	50

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΟΙ ΒΑΡΒΑΡΟΙ ΣΤΗ ΔΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	57
Μια παλιά συζήτηση	57
Το δυτικό τμήμα της αυτοκρατορίας προς το 476	59
Οι Βάρβαροι στη ρωμαϊκή κοινωνία	62
Η εικόνα του άλλου	64
Τα βαρβαρικά βασίλεια	68
Ιταλία	68
Βουργούνδιοι και Βησιγότθοι	73
Το φραγκικό βασίλειο	75
Η λομβαρδική επιδρομή στην Ιταλία	83

Οι Βάρβαροι και ο πάπας Γρηγόριος ο Α΄ :	
η ενσωμάτωσή τους στον χριστιανικό κόσμο	85

Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ Ζ΄ ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ Η΄ ΑΙΩΝΑ	90
---	----

Το φραγκικό βασίλειο	90
Τα πολιτικά όργανα των Μεροβιγγείων	93
Ο μοναχισμός	96
Το βησιγοτθικό βασίλειο	97
Το βησιγοτθικό πολιτικό σύστημα	97
Ο κελτικός και ο αγγλοσαξωνικός χώρος	101
Οι Αγγλοσάξωνες	103
Η αριστοκρατία	104
Η λομβαρδική αριστοκρατία	108
Η βησιγοτθική αριστοκρατία	110
Ο αγγλοσαξωνικός χώρος στα τέλη του αιώνα	112
Τα τέλη του αιώνα και οι αρχές του επόμενου	114

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ	115
--	-----

Ο Πιπίνος ο Β΄, ένας μαγιορδόμος	115
Ο Κάρολος Μαρτέλος	117
Η πολιτική του Καρόλου Μαρτέλου	120
Ο Πιπίνος Γ΄ ο Βραχύς και ο Καρλομάνος	122
Οι ακνιτανικές υποθέσεις	123
Συνέχεια στις μεταρρυθμίσεις	124
Οι διάδοχοι του Πιπίνου και το βασίλειό τους	125
Οι κατακτήσεις	129
Η καρολίγγεια διοίκηση και οι πολιτικές δομές της αυτοκρατορίας	134
Οι φυγόκεντρες δυνάμεις	140

ΟΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΔΕΣΜΟΙ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΝΕΑ ΚΡΑΤΗ	148
--	-----

Φεουδαρχία και Δυτική Ευρώπη: εξέλιξη και όρια	148
Γαλλική φεουδαρχία και βασιλική επικράτεια	150

Η διαμόρφωση του φέουδου	155
Η διαμόρφωση της διοικητικής αρχοντίας	157
Οι εδαφικές επικράτειες	160
Ευγένεια και ιπποσύνη	165
Η ιταλική κοινωνία	167
Η αγγλοσαξωνική κοινωνία	170
Η πολιτική ανοικοδόμηση	171
Η γερμανική αυτοκρατορία	171
Το οθωνικό σύστημα	174
Το βασίλειο της Γαλλίας	175
Η νορμανδική επέκταση	182
Η Νορμανδία και η κατάκτηση της Αγγλίας	182
Το νορμανδικό σύστημα	185
Οι Νορμανδοί στην Ιταλία	185
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	188
Πριν από τη μεταρρύθμιση	188
Η γρηγοριανή μεταρρύθμιση	199
Η μοναστική μεταρρύθμιση	210
Τα νέα μοναστικά τάγματα	215
Οι Αυγουστίνιοι μοναχοί	218

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ, ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ ΚΑΙ Η ΘΑΛΑΣΣΑ	223
Η αγροτική οικονομία τον πρώιμο Μεσαίωνα	223
Η δομή της αγροτικής εκμετάλλευσης	226
Οι καλλιέργειες	232
Το νόμισμα	233
Τα πολύτιμα μέταλλα	235
Τα εμπορεύματα	235
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ	238

Οι νομισματικές μεταρρυθμίσεις	238
Οι εμπορικές συναλλαγές	240
Η αγροτική εκμετάλλευση: αγρόκτημα και βιοτεχνία	246
Η διεύθυνση των οικονομικών οριζόντων	252
Η ΥΠΑΙΘΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΚΧΕΡΣΩΣΕΙΣ	257
Η προβληματική	257
Ο πληθυσμός	259
Το κλίμα	263
Η κατάκτηση του εδάφους και οι εκχερσώσεις	265
Το δάσος και οι χρήσεις του	268
Ο καλλιεργημένος χώρος δίπλα στο δάσος	269
Η βασική αγροτική εκμετάλλευση	270
Οι κατακτήσεις	274
Οι ξυλοκόποι και οι εκχερσωτές	277
ΥΠΑΙΘΡΟΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	279
Ο έλεγχος της παραγωγής και οι τεχνικές	280
Η δύναμη των ζώων	282
Η υδάτινη ενέργεια	283
Η αιολική ενέργεια	285
Η φωτιά και το σίδερο	285
Μια μεσαιωνική αγροτική οικονομία;	287
Ένας διπλασιασμός της παραγωγής	291
Η εκμετάλλευση του ακαλλιεργητου χώρου	295
Η βιοτεχνία	297
Το υπέδαφος	298
Εκμετάλλευση άλλων πόρων	300
Η οργάνωση της παραγωγής	302
Η σύνθεση της έγγειας αρχοντίας	304
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ:	
ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΙΣ ΤΟΜΕΣ	311

Μετά τη Ρώμη	311
Η βαρβαρική πόλη	314
Η καρολίγγεια πόλη	316
Η πόλη και ο επίσκοπος	317
Το εμπόριο	319
Η πόλη του 1000 μ.Χ.	320
Οι πόλεις της ανάκτησης	323
Οι Νορμανδοί στο Παλέρμιο	328
Οι νέες πόλεις	330
Η ανατομία των νέων πόλεων	331
Η πολιτική εξουσία του κόμη ή του επισκόπου και οι πόλεις	335
Η αστική ανάπτυξη και οι εκκλησιαστικοί θεσμοί	337
Η γέννηση των συνοικισμών	342
Φεουδαρχία και πόλεις	344
ΧΑΡΤΕΣ	349
ΠΗΓΕΣ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	353
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ	385